

Fényes külsőségek között olvasta tel az uralkodó trónbeszédét

Megnyílt a parlament

Délután a kamara és a szenátus ülést tartott, amelyet Duca emlékének szenteltek
Tevfik Rüsdi bey, török külügyminiszter a királynál és Titulescunál

A török külügyminiszter Bucuresztiben

Anghelescu lemondott a Banca Nationala kormányzói állásáról

Bucuresti. február 1
Csütörtökön délelben, a szokásos ünnepségek között megnyílt a parlament. Pontban 12 órakor az uralkodó trónbeszédet mondott. Amikor Őfelsége eltávozott, többségi értekezlet volt, amelyen kijelölték a két ház elnökét. Délután három órakor a kamara és a szenátus ülést tartott, amelyet Duca emlékének szenteltek. Az igazolási vi-

ták lezajlásáig a parlament két házában kor-elnökök vezetik az üléseket. A kamara kor-elnöke Bacalbasa, a szenátusé pedig Pymen Moldova metropolitája. Egyébként sem a georghisták, sem Iunian pártja nem vettek részt a megnyitó ülésen. A iunianisták a délutáni ülésen csatlakoztak azokhoz a szónokokhoz, akik Ducát parentálták el.

totta ebéden is. A török diplomata a délután folyamán Tatarescu miniszterelnök előtt jelent meg, este pedig a török követség tiszteletére bankettet adott a bucuresti török követ. A török külügyminiszter holnap előreláthatólag részt vesz a parlament ünnepélyes megnyitóján, majd Titulescu külügyminiszterrel még csütörtökön elutazik az országból, együtt Beográdba menni, hogy ott a török külügyminiszter bevonásával a Balkán paktum megoldásáról további tárgyaljanak.

Lemondott a Banca Nationala kormányzója

A Rador távirati iroda egyébként hivatalosan közli: Constantin Anghelescu, a Banca Nationala kormányzója ma lemondott állásáról. A napok óta kolportált kombináció, amely C Anghelescu távozásáról szólt, most tehát valóra vált. A nemzeti parasztpárti politikus lemondása különösen meglepetést nem keltett, miután előrelátható volt, hogy a rezsimváltozás ezt az exponált pozíciót nem hagyhatja sokáig az ő kezében. Az a tény, hogy C Anghelescu maga mondott le, bizonyítja, hogy a bankokormányzó maga látta be a helyzet tarthatatlanságát. Hívei körében már hetekkel ezelőtt hangoztatta lemondási szándékát és már csak távozásának időpontját kellett a legalkalmasabb módon megválasztani. C Anghelescu sok tekintetben nem értett egyet a kormány intencióival és miután ellenvetéseit a kormány nem honorálta, távozott. Meg nem erősített hírek szerint utóda Do-
rel Dumitrescu lesz.

A török külügyminiszter ünnepélyes fogadtatása.

Szerdán egyébként Tevfik Rüsdi bey, török külügyminiszter az ankarai román követ kíséretében megérkezett Constantára ahol a román hatóságok fejei a török követ ség tagjai és a török előkelőségek fogadták. A külügyminiszter különvonaton Bucuresztibe utazott, ahová délelőtt 10 óra 30 perc-kor érkezett meg. Az állomáson dr Tatarescu miniszterelnökkel az élen, a kormány tagjai valamint a török és görög követségek fogadták Tevfik Rüsdi beyt, az Athene Palaceba hajtatott, itt szállott meg. Ebéden Titulescu látta vendégül a török külügyminisztert, aki a délután folyamán különböző személyiségekkel folytatott tárgyalásokat.

A román sajtónak adott nyilatkozatában Tevfik Rüsdi a következőket mondta:

— Örömmel jöttem ebbe az országba, ahol olyan értékes barátom van, mint Titulescu. A Balkán-paktumról, Bulgáriát illetőleg az a véleményem, hogy Bulgária szintén csatlakozni fog a paktumhoz, bár egyelőre rezervált álláspontot foglalt el. A Balkánon feltétlenül szükség van békés együttműködésre, békére és biztonságra, amit csak paktummal lehet elérni.

Tevfik Rüsdi bey meglátogatta Titulescu külügyminisztert, aki kártársát ott tar-

totta ebéden is. A török diplomata a délután folyamán Tatarescu miniszterelnök előtt jelent meg, este pedig a török követség tiszteletére bankettet adott a bucuresti török követ. A török külügyminiszter holnap előreláthatólag részt vesz a parlament ünnepélyes megnyitóján, majd Titulescu külügyminiszterrel még az arkarai paktum megkötése óta meleg barátság fűti. A román külügyminiszterrel — állapította meg többek közt Tevfik Rüsdi bey — a Balkán-paktum tekintetében teljes a meg-egyeződés. Balgrádban azonban előreláthatólag egyelőre csak parafáliák az egyezmény melynek aláírására Athénben kerül majd a sor.

„A Balkán-népek sorsa közös”

Rendkívül érdekes volt Tevfik Rüsdi bey részletesebb nyilatkozata a sajtó előtt, amit még utközben tett az elébentartott újságíróknak. Arra a kérdésre, hogy meddig fog Romániában tartózkodni, így felelt:

— Ameddig Titulescu akarja. Utamon egyébként meg kell alapítanom, hogy Istambul nagyon közel fekszik Constantához.

— Aláírják-e a Balkán paktumot Belgrádban?

— Nem tudom, de remélem. A Balkán blokk a barátság alakulata lesz, amelyben én teljes szívemmel veszek részt. Alapjában véve a paktum aláírását tekintve, teljes a megegyezés, csak épeppn papírra kell vetni a szövegét.

A Balkán népek sorsa közös. Ez a tudat kell, hogy összekösse a balkáni államokat.

Törökország a közvetítő szerepét fölfi be a Balkán-államok közt

Törökország mindig tiszteletben tartotta az adott szót, az összes szerződéseit becsület-szónak tekintette, amit meg kell tartania. Az elmúlt századok során meggyőződhetek a nemzetek, hogy a harcok nem vezettek eredményre. A Balkán félsziget utolsó ura az ottomán birodalom volt. Ma meg kell

elégednünk azzal, ami megmaradt belőle, de mindenáron meg kell teremteni a békét az örökösök között. Ha megismertejük a múlt eszközeit, mindnyájan veszítünk. Törökország álláspontja semleges és így abban a helyzetben van, hogy a közvetítő szerepét töltsse be az érdekeltektől államok közt.

Daladier Hírlerné

Kétségtelen, hogy a mai szenzációkban bővelkedő világban is kiemelkedő esemény van készülöben Nyugaton.

A Párisi Exchangel Telegraph közlése szerint Daladier az új francia miniszterelnök, aki eddig is a közvetlen francia-német tárgyalás híve volt, elhatározta, hogy ellátogat Berlinbe és követlenül akar Hitlerrel tárgyalni.

Ha volt már az európai politikában bomba, amelynek robbanására a egész világ közvéleménye felfigyelt. akkor az Exchangel Telegraf híre az.

Aki a politikai híreket nyitott szemmel nézte, az előtt nem újság ez a közeledés, különösen nem újság most, hogy Daladier került ismét a francia kormányelnöki székbe. Csak nemrégiben adtunk arról hírt, hogy bizonyos német lapok jólétesültsége kipattantotta azt a készülőfélben levő francia diktatorikus törekvést, amelynek élén éppen Daladier állt. Bár akkor a francia lapok erősen tiltakoztak a hír ellen, mi mégis a "nem zörög a haraszt, ha nem fujja asztal" elve alapján bizonyos rezerváltsággal fogadtuk a francia tiltakozást. Ugyanis jól tudtunk arról, a jobboldali és a fascista ideológiához közeledő áramlatról, amely — mivel egész Európában terjed — Franciaországot sem hagyta érintetlenül. Lestük tehát, hogy ez a lappangó francia mozgalom mikor kerül felszínre. Nos várakozásunk nem volt hiábavaló, Daladier legújabb lépése mindent igazolt. A világot hatalmába kerítő jobboldali akció kirobbanotta Franciaországban is a szenzációt: Daladier Berlinbe megy.

Legyünk tárgyilagosság és nézzük az események következményeit:

Két évtízde kemény harcot vívnak egymással: a jobboldaliak és a baloldaliak. Eleinte úgy látszott, hogy a baloldal kerekedik felül, azonban a szívós harc, amit a jobboldal ellenállásként folytat mind jobban eredményekhez vezetett a különböző országokban. Amikor egy évvel ezelőtt Hitler uralomra került, a középúton álló Franciaországban a baloldali mozgalmak életre kaptak. Ez a megmozdulás azonban nem a meggyőződés diktálta mozgalom volt, de annak az ellenszenvnek a megnyilatkozása, amelyet 1871 óta érzett Páris Berlinnel szemben. Hitler békés nyilatkozatai, de különösen a nemrégiben elhangzott kijelentése, amelyben leszögezte, hogy Elzász-Lotharingiáról Németország végleg lemond, nyugodtabbá tette a francia közvéleményt. És ez a közvélemény sehol sem olyan erős, és irányadó, mint éppen Franciaországban. Ez a közvélemény buktatott meg eddig is kormányokat és tette kötelességévé az egyes kormányoknak a követendő állásfoglalást. Ugy látszik most is ez a közéleti tisztaság és a maga nyugodt életét és felelősségét a maga feletté közvélemény sugalmazta Daladiernak a berlini utat.

De ez a közvélemény hajlott most ismét jobbfelé. Ezt a visszakanyarodást annak a sorozatos korrupciónak a leleplezése okozta, amely csak nemrégiben éppen a Staviskey botrány kipattanásához vezetett. A franciák a jobboldal megerősödésében látják a korrupció letörésének lehetőségét és a német veszedelem elhárítását. Páris úgy hiszi, hogy a német és francia jobboldal jobban megértheti majd egymást és ez a megértés a tökéletes nyugalom útja lesz.

Természetes, hogyha ez a francia-né-

Erdélyi Magyarság

Február 3.

2 oldal

Huszonkétezer méter magasságból

Lezuhantak az orosz sztratoszférarepülők

A gondola leszakadt a ballonról, a három repülő meghalt

Páris, február 1

Tegnap beszámoltunk a legújabb orosz sztratoszférarepülésről. Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy az orosz siklás fölött köd terjed. Aggódnak az Ossaviachim sztratoszférarepülőgép utasainak sorsáért, akik rádióállomásuk útján immár több, mint husz óráig nem adtak magukról életjelet. A sűrű köd megakadályozza a ballonnak repülőgépek útján történő felkutatását is.

London, február 1

A Reuter távirati iroda jelenti Moszkvából, hogy az Ossaviachim sztratoszférarepülőgép gondoláját a moszkva-kazani vasútvonalon, Szniatogorszk falu közelében megtalálták. A gondola kinyitása után a légkömb utasai holtan kerültek elő. A gondola elég nagy magasságon leszakadt a légkömből és nagy gyorsasággal a földre zuhant. A légkömb roncsait még nem sikerült megtalálni.

Agyonlőtte az erdőőr, mert saját fáját akarta hazavinni

Letartóztatták a gyilkost

Mercurea-Ciuc, febr. 1.

Tragikus módon életével fizetett Barbó József ineni gazdálkodó egy szál fájért, amelyet a saját erdejéből akart hazavinni. Amikor ugyanis szánján a fával hazafelé indult, az úton találkozt Kósa Árpád mihalleni erdőőrrel, aki megállásra szólította fel. Amikor ez megtörtént, az erdőőr követelte, hogy a fát vigye fel a község házára,

ahol igazolni kell, hogy a fa valóban saját tulajdona. Barbó erre nem volt hajlandó, hanem lovai közé csapva elhajtatott. Ezt látva, Kósa lekapta válláról fegyverét és a szán után lőtt. A golyó a szerencsétlen gazdát szíven találta. Barbó József azonnal meghalt, míg a gyilkos erdőőrt letartóztatták.

Korpás a feje? Kopaszodik? Hull a haja?

Használjon FLOREAL hajszeszt 1 üv. ára 60 lei.

Romániai vezérképviselő: Drogueria „Centrala” Oradea Telefon 6-56

Véletlenül

Agyonlőtte öccsét -- egyhavi fogház

Timisoara, febr. 1.

A törvényszék tegnap foglalkozott Krudics Illés partosi legény ügyével, aki január elején a községbeli csendőrmestertől egy revolvert kapott tisztoztatásra. A legény tisztoztatás közben nem ügyelt eléggé, a fegyver elsült és a golyó öccsét, Krudics Istvánt mellén találta, aki pár óráig szenvedés után elhunyt. A tegnapi tárgyaláson sirva adta elő, hogy a legharmonikusabban élt öccsével, mélyen fájlalja a történetet. A törvényszék gondatlanságból okozott emberölés címén egyhavi fogházbüntetést ítélt Krudics Illésnek, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

Bányászors

Agyonnyomott a föld egy bányamunkást Turda közelében

Turda, február 1

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap a Turda közelében levő Gombos féle alabástrom bányában. Az egyik tárnában dolgozott Pálfi Gábor 33 éves munkás, aki kőveket fejtett le. Munka közben hirtelen levált a tárna oldaláról

egy több mázsa súlyú kőtömb, valamint a fölötte levő vastag földréteg és

a szerencsétlen munkásra zuhant.

Társai azonnal észrevették a szerencsétlenséget és intézkedtek kórházba szállítására, de segíteni már nem lehetett rajta. A rettentő súlyú földtömb teljesen összetört és pár órai kínlás után kiemelték. Pálfi Gábor után özvegye és két kis gyermek maradt.

met közeledés megnyugváshoz vezetne, úgy a jobboldali világfelfogás urra lesz minden európai államban.

Daladier és Hitler berlini találkozásuk tehát csak a szemérmesség kelléke.

... az a renyeges nem volt vaklövés. Kennedy valahogy megsejtette, hogy Higgs titkol előtte valamit és az a mostani valósága pozitív gyanúvá érlelte ezt a sejtelmét. Higgs félrefordította a fejét: nem bírta állni a főfelügyelő fürkésző tekintetét, de azért visszavágott.

— Nem értem a fenyegetést.

— Nos, beszélhetek világosabban is — folytatta Kennedy keményen. — Maga minden esetre szeretné mennél előbb szabadulni innen, igaz?

— Hát igen, sietnem kell vissza — bólintott Higgs szorongva.

— Akkor jó lesz, ha siet elmondani, amit tud, mert különben itt marad, míg meg nem jön az esze.

— De kérem — kezdte Higgs és remeggett a hangja — én mindent elmondtam és igazán...

Kennedy lecsapott öklével az asztalra.

— Az igazságot akarom! — förmedt rá Higgsre dühösen. — Mit tud? Mi: halgat el! Láttam Adrienne Van Doornt kijönni a szobából, közvetlenül a gyilkosság fölfedezése előtt? Nos ki vele!

Higgs megrázta a fejét, kicserepesedett ajkai hangtalanul mozogtak és csak nagy-sokára nyögte ki:

— Nem sir, nem az volt.

— Hát mit látott? Mit titkolt el? — kapaskodott bele Kennedy az elszólásba. — Ki vele gyorsan!

Higgs érezte, hogy sarokba szorult. Elszólta magát és félt, hogy az állásába kerül, ha elmondja amit tud: még jobban félt attól, hogy Kennedy lecsukja, ha tovább is titkolózik.

— Nem a gyilkosság napján történt, sir. — szólalt meg végre halkan.

— Ah! — hangzott a megkönnyebbülés Kennedy szájából. — Nos további — rivalt rá Higgsre keményen, addig ütve a vasat, amíg meleg.

— És talán nem is függ össze a szerdai gyilkossággal — próbált kertetni Higgs.

— Ezt majd én ítélem meg! — intette le Kennedy. — Maga csak mondja el, amit tud mindent!

— És ha elcsapnak? — siránkozott

— Nem csaphatják el, nem engedem elcsapni, ha igazat mond — biztosította Kennedy. — A rendőrség megvédi magát de ha félre akar vezetni: lecsukatom magát, aki áldója van!

— Nem, nem! — tiltakozott Higgs hevesen és mintha lidércnyomástól szabadult volna, megoldódott a nyelve.

— Örülök, hogy könnyíthetek a lelkiismeretemen — sóhajtott — És megmondhatom, hogy azért tartom ártatlannak Miss Van Doornt, mert a gyilkosságot egy zömök, fekete haju fickó követte el, úgy 40 éves lehet és két ujj hiányzott a jobb kezén. Ez több volt — sokkal több — mint amennyit Kennedy várt. Mohón előre hajolt és a hangja biztató sőt nyájas volt:

— Miért állítja ezt olyan határozottan!

— Mert, mert láttam azt az embert — felelete Higgs dadogva

— Láttam? — Mikor láttam?

— Mult hétfőn, két nappal a gyilkosság előtt.

— Nos, mondjon el mindent részletesen — biztatta Kennedy és kényelmesen hátra-dőlt a karosszékekben

— Bizonyára tudja, hogy Miss Gloriának rengeteg ékzere volt — kezdte Higgs nekimelegedve. — Köztük a hírs "koronagyémántok", amiket egy uralkodó herceg ajándékozott neki és lehet, hogy a gyilkosság ezért ölte meg a...

(Folyt. köv.)

Meisl Hugó mondja:

A magyar válogatottal nyugodtan elindulnék angliai turára

Bécs, február 1.

Meisl Hugó táblás házak előtt tartotta meg előadásait az európai futballról Zürichben, Baselben, Bernben és Genfben. Közben egynapos tartózkodásra Milánóba utazott, ahol megbeszélte az olasz futballvezérekkel Ausztria világbajnoki startjának részleteit. Az olaszok hivatalosan tudatták az osztrák futballi vezérével, hogy a világbajnoki torna előkészítésénél okvetlenül számítanak közreműködésére. Meisl már május elején Olaszországba utazik, hogy ott a rendezőbizottság rendelkezésére állhasson.

A magyar válogatott frankfurti vereségéről sok szó esett a svájci sportkörökben. Nem az eredmény, hanem a magyar csapat gyenge teljesítménye lepte meg a szakembereket. A németek legutóbb Zürichben győz-

tek ugyan, de nem mutattak olyan tudást, mint a Svájcban járt Ferencváros és Hungária. Ugyátszik Sárosi, Korányi, Avar Cseh II és Markos hiánya gyengítette meg ennyire a magyar csapatot, melyről a svájci sajtó azt írta, hogy nagyon felületesen volt előkészítve a frankfurti mérkőzés.

Meisl azt állítja, hogy a frankfurti eredményt megjósolta, mert tudta, hogy a magyarok olyan csapatot szerepeltetnek, amelynél sokkal erősebb együttest is ki tudnának állítani. Ugyátszik, Meisl Hugó nagyon magasra becsüli a magyar játékosanyag tehetségét. A svájci futballvezérek előtt kijelentette, hogy ő a magyar játékosokkal ugyanolyan eredményeket tudna elérni, mint az osztrákokkal és éppen olyan nyugodt lélekkel utazna velük Angliába.

Németország legjobb csatárát szerzi meg a Hungaria

Budapest, február 1.

A Hungária, amely 8. helyen áll a bajnokságban, mindent megtesz, hogy régi hírnevéhez méltóan szerepeljen a tavaszi fordulóban. Most — mint hírlík — Németország egyik leghíresebb csatárát akarja megszerezni.

Alkalmunk volt beszélgetni Fábrián Pállal, a profik szövetségi kapitányával és megkérdeztük tőle, hogy milyen játékos Noack:

— Középtermetű, fiatal játékos, aki a legjobb Spitzet juttatja az ember emlékébe. Csupa ész és csupa technika, nagyon sokat lehetne még megfelelő kéznek kinézni belőle.

Minden igazolja az itthon járt edző véleményét a játékosról. A játékos tényleg a német csapat egyik legjobb embere volt

Frankfurtban és a kritika is azt mondta róla, hogy a balszárny volt a német csapat meglepetése.

Most már csak a Hungária vezetőségén múlik a dolog, hogy lesz-e német játékos a Hungaria tavaszi csapatában. Ha az anyagiakban meg tudnak egyezni, akkor valószínűleg a Noack-Titkos pár lesz a balszárny.

— Ha sokat is kérnek a játékosért, "minden pénzt" megérné az, ha Titkos végre olyan összekötőt kapna, aki "táplálni" tudja őt labdákkal. Meg aztán nem ér meg minden áldozatot a Középeurópai Kupában való részvétel? Nem is beszélve arról, hogy a dicstelen 8. hely sem valami fényes nyelvezés a kék-fehérek multjához.

Nagyban készül a magyar amatőr-válogatott franciaországi turájára

Budapest, február 1.

Nem lehet azt mondani, hogy a BLAESZ nem készül fel szorgalmasan a februári francia turájára. Az összeállítással kapcsolatban sok különféle hír került nyilvánosságra. Éppen ezért szükségesnek tartottuk, hogy magát Lénárt Ernőt, a BLAESZ főtitkár kapitányát kérdezzük meg.

— Kialakult már a csapat?

— Nagyjából igen, de még egypár poszt betöltése gondot ad. Az egyik kapus személye már biztos. Ez Raffai lesz. A tartalék helyére Goda és Herendi közül kerül valamelyik.

— A bekkek?

— Itt nem a legrözsásabb a helyzet. Mesterre sajnos nem számíthatunk és most Wéber is kiesett. Operáción esett keresztül ami hosszabb időre harcképtelenné teszi. Így Belcsik és Füstös a valószínű bekkpár, de ha Belcsik vasárnap nem mutatja legjobb formáját, úgy könnyen kieshet.

— Két centerhalf megy a csapattal?

— Igen, Steczovitsot és Lendvait felváltva — kom szerepeltetni. A jobbfelezet

Pázmándi lesz, míg a baloldalt még áll a harc Bokor és Király között.

— Nagyon sántít a csatársor jobboldala még.

— Bizony itt is rendkívül nehéz a helyzetem. Nemes és Reiter kiesése folytán nincs kimondott klasszis jobb szélső. Ugyvári a jelöltem, de azért Kovácsról se mondtam még le és éppen ezért ki is rendeltam vasárnapra. Probléma még a jobbösszekötő posztja is. Három egyforma ember áll itt rendelkezésre Regös II, Héjas és Kállai.

— Középcsatár? Balszárny?

— A center Keszei II lesz a baloldalon pedig a megbízható Ftc kettős, Bihámi és Barna fog játszani.

— A turaállomások?

— Az első meccs február 11-én lesz Lyonban. Ez azonban nem végleges. Az után St. Etienneben játszunk, majd 18-án kerül sor turánk utolsó mérkőzésére Le Havreban. Mindenütt válogatott csapatokkal fogunk mérkőzni.

A faszisták így akarják megatálni a Ducenak eredményes munkáját

MUSSOLINI DIKTÁTORI CIMET KAP?

A terv szerint csupán Mussolini és nem minden miniszterelnök — lenne Olaszország ura

Róma, február 1

Április 28-án ül össze az új olasz érdekképviselői parlament. Mint Mussolini kijelentette, a réginek nem volt valami nagy híve és az újban látja a jövő igazi nép képviselőjének első megtestesülését. Az új olasz képviselőháznak négyszáz választott tagja lesz, akiket a munkaadók és alkalmazottak szövetségének jelöléseiből, a fasiszta nagytanács és a jelölési joggal felruházott más egyesületek és testületek jelöltjeiből választanak. A fasiszta nagytanács a eléje kerülő névsorból kiválaszt négyszáz nevet és azt egyetlen listán a választói elé terjeszti. Ha a listát — melynek élén Mussolini neve szerepel — a 10 és félmillió választónak több mint 50 százaléka visszautasítaná (erre azonban vajmi kevés kiárás van), akkor a fasiszta nagytanács újabb névsort állít össze.

A jelölések megoszlása

Az olasz képviselőház lényegében a dolgozó töke és a dolgozó ember képviselője. A munkaadók és a munkavállalók szövetsége egyforma számú jelöltet terjeszt a nagytanács elé, mely ügyel arra, hogy ezt az arányt egyik fél javára sem tölje el. Az 50 és 50 százalékos összeállítású parlamentben a szabadfoglalkozásúak és a fasiszta nagytanács által kijelölt képviselők alkothatnák a mérleg nyelvét, ha ilyennek egyáltalán lehetősége vagy ilyenre szükség volna. Persze a jelöltek kizárólag a fasiszta párt tagjai lehetnek.

A foglalkozási ágak jelöltjeinek számából körülbelül meg lehet állapítani az új parlament foglalkozásbeli összeállítását. A föld birtokosok és a földmunkások egyenként 96 jelöltet, a gyárosok és az ipari munkások 80-at, a kereskedelmi alkalmazottak ugyanennyit neveznek meg. A közlekedési vállalatok 32, a közlekedési alkalmazottak meg ugyanennyi, a légügyi és hajózási vállalatok és az alkalmazottak egyenként 40-et, a hitelügyi és biztosítási vállalatok és alkalmazottak 24—24-et, a szabadfoglalkozásúak pedig összesen 160 jelölttel szerepelnek.

Ezekon kívül jelölési joguk van a közalkalmazottaknak 28, a tanároknak, tanítóknak 57, a vasutasoknak 5, a postásoknak 2 az állami vállalatoknak 2 és a kulturális és sportintézményeknek. A gazdasági jellegű szövetségek 800 jelöltje és a társadalmi egyesületek 200 jelöltje tehát összesen ezer jelölt közül választják ki végleg az új parlamentet.

Az új parlament hatásköre

Az olasz parlament hatásköre és szerepe alig hasonlítható a parlamentarizmus iskolapéldájának, az angol parlamentnek szerepéhez. Lényegében (mivel csak egy párt van benne képviselve) nem más, mint egy politikailag igen szűke testület, amelyet a fasiszta kormány jobb megoldás híján a közvélemény ellenőrzőszervének hív. A parlamentnek jogában állna a kormány egyes indítványait, vagy a költségvetés bizonyos tételeit kifogásolni, sőt el is vetni. Azonban a gyakorlatban erre gondolni sem lehet. Az eddigi fasiszta parlamenteket még Mussolini legkomolyabb felszólítására

sem lehetett arra bírni, hogy a kormány egyes javaslatai felett kritikát gyakoroljanak. Mint Mussolini körüzetének egyik tagja mondotta, a Duce oly fasiszta képviselőházat szeretne, ahol a javaslatokkal

szemben komoly ellenérvek is hangzanának el és így megmutatkozhatna a közhangulat, amely — Mussolini szerint — nem lehet annyira egyöntetű, mint a képviselőház.

Aggódalmak és meggondolások

Érdekes megfigyelni azt a megmozdulást, amely a fasiszta pártnak legintranszigensebb köreiből indult meg. Ez a megmozdulás teljesen elméleti jellegű és az új korporációs törvénynek azt a részét kifogásolja, mely valóságos diktatori hatalmat ad a mindenkori miniszterelnöknek. A pártban néhány vezető pozícióban levő tagja úgy véli, hogy Olaszország sorsa Mussolini kezében kitűnő helyen van; semmi kifogás nem lenne azzal szemben, hogy Mussolininél élethe végéig Olaszország miniszterelnöke, vezérévé, vagy diktátorává válasszák, azonban veszélyesnek tartják, hogy nem Mus-

solini, hanem egy ismeretlen jövőbeli miniszterelnök is megkapja a diktatori hatalmat. Az új törvény értelmében a miniszterelnöki állás a megválasztás, vagy kinevezés után egy életre szól, hiszen a kormányelnök intézkedései ellen nincs apellálás. A párt egyes tagjai tehát úgy szeretnék módosítani a törvényt, hogy azt a hatalmat, mely eddig a miniszterelnöknek szól, ezután Mussolininak személyesen szóljon, esei leg olyan címzéssel, mint amilyent hajdan a római szenátus adott Sullának: "Dictator legibus scribundis et republicae cunctis saluande."

Versenyt fegyverkeznek az európai államok

Anglia -- állítólag -- alulmaradt a légiflotta továbbfejlesztésben

London, február 1

Az alsóház tegnapi ülésén Simon külügyminiszter után Macdonald miniszterelnök is felszólalt. A miniszterelnök kijelentette, hogy az angol kormány teljes egyenjogúságot követel a légi fegyverkezésben.

Oroszország, Belgium és Svájc legutóbb jelentékeny mértékben emelték légi haderejüket, úgy hogy az angol légiflotta lassanként háttérbe szorul. Anglia nemzetközi egyezményekkel kívánja ezt a kérdést rendezni, illetve a repülőgépek számát maximálni.

Két évi börtönre ítélték a targumuresi strandok rémét

Targu-Mures febr. 1

Stefan Cioslogaru József a targumuresi strand notórius tolvaja, aki hónapokon keresztül abból élt, hogy a targumuresi strandon a kabinokat fosztogatta, ma került a törvényszék elé. A notórius többévi betörőnek ah ideg beálltával a strandszezon végén a városba kellett áttekenni székhelyét

és a környező falukban is több betörést követett el és ma délelőtt a targumuresi törvényszék előtt többrendbeli betöréseit és lopásait kellett felelni. A törvényszék és szejelvasztotta a betörő többrendbeli büntetését és két évi börtönre ítélte el. A betörő felebbezett.

Pénzhamisító bandát tett ártalmatlanná a timisoarei rendőrség

Timisoara febr. 1

A rendőrség újabb pénzhamisító bandát leplezett le. A pénzhamisítók nyomára egy lopással kapcsolatosan jutottak. Az egyik rendőr ugyanis észrevette, hogy két férfi álkulcs segítségével kinyitotta a belvárosi Kossak-fényképészeti műtőben egyik kirakatát és abból hat képernyet emelt el. A rendőr a tolvajokat a rendőrségre vitte, ahol megállapították, hogy Mucsi Lajos és Vadász József lakatossal azonosak. Mucsit ismerték a rendőrségen, mert pénzhamisítás miatt már büntetve volt. A kihallgatás során mindkettőt megmozdították és Mucsi zsebében akkor levelet találtak, mely Dobrescu Sándor nagytikványi lakosnak volt megcímezve. A levelet átvadászták

hogy Mucsi és Dobrescu pénzhamisítás ügyében leveleznek egymással. Mucsi beismerde, hogy Dobrescunál a fogházban ismerkedett meg és akkor megbeszélték, hogy kiszabadulásuk után pénzt fognak hamisítani. Dobrescu azzal bizta meg Mucsi Lajost, hogy készítsen neki két olyan szerszámot, melylyel száz lejesek lehet hamisítani. Ezért a munkájáért háromezer leit ígért neki. Mucsi dolgozni is kezdett, de anyagiak hiányában nem tudta munkáját befejezni. A szükséges pénzt lopás útján akarta megszerezni, de rajtavesztett.

LAKBÉRSZERZŐDÉSI blanketták kapatak Pásztor-cégnél. Pista Mihai Viteazul 4 NAPSZAMOS KONVERTEK 1 netes, 2 netes beosztással készülték és kaphatók. Pásztor Ede papíráruházában, Oradea.

3 oldal Erdélyi Magyarok

Az európai politika bombája:

Daladier Berlinbe utazik

A francia miniszterelnök rádióon fejt ki programját. — Vaskézzel fognak hozzá a korrupció kiirtásához. — Újabb kombináció Stavisky haláláról

Párizs, február 1.

Daladier miniszterelnök szerdán átvette hivatalát a külügyminisztériumban Paul Boncour volt külügyminiszter hivatalosan átadta Daladiernak a folyó ügyek intézését. Az új miniszterelnök délután 5 órakor az igazságügy és belügyminiszterekkel folytatott megbeszélést, amelynek témája kizárólag a Stavisky ügy volt. Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy a kormány intézkedései a Stavisky ügygel kapcsolatban megszerzik azoknak a pártoknak rokonszenvét is, amelyek eddig ellenzéki magatartást tanúsítottak. A Daladier kormány ugyanis mindenre és mindenkre való tekintet nélkül akarja meghozni ítéletét a Stavisky ügyben.

Daladier miniszterelnök szombaton a rádióon ad kormányprogramot. Ez annál is inkább feltűnést keltő, mert az első eset, hogy a francia miniszterelnök nem a Kama rában fejt ki programját, hanem az egész francia néphez fordul a rádió hanghullámaiban keresztül. Hétfőn minisztertanács lesz, amelyen megbeszéljük a kormány keddi bemutatkozó nyilatkozatát. Valószínűnek látszik, hogy a keddi ülésen az új kormánybarátságos atmoszféra fogadja.

Az új kormány helyzetét politikai körökben igen nehéznek ítélik meg. Habár egyelőre nem számolnak azzal, hogy leszavazás (rhethi már a bemutatkozáskor Daladier kormányát. Az új kormányelnök igen erélyes, rendszabályokat foganatosít már kormánybemutatkozás előtt is, a panamák ügyében.

Felfogja függeszteni két volt miniszter képviselői immunitását és több magas rangú tisztviselőt gyorsan nyugdíjba fog küldeni. Daladier miniszterelnök teljes világosságot akar deríteni a Stavisky botrányra, s el van szánva rá, hogy a botrányban szereplő volt minisztereket ki fogja szolgáltatni az igazságügyi hatóságoknak.

Stavisky halála ügyében még most is különféle verziók keringenek. A legutóbbi az a fantasztikus fejtevések bukkant fel, hogy Stavisky nem a csendőrök lőtték le, hanem a nála tartózkodó két barátja: Volk és Figadno, akik így akarták megkaparni a szélhámos vagyont érő ékszereit.

A vizsgálóbíró ilyen irányban is megkezdte a kihallgatásokat, de a két gyanúsított egyelőre tagad. Stavisky másfél millió fontos angol életbiztosítását nem akarja a biztosító intézet kifizetni, arra való hivatkozással, hogy a halál öngyilkosság. A következett be Felesége azonban azzal érvel, hogy Staviskyt belekényszerítették az öngyilkosságba.

Párizs, február 1.

Az Exchange Telegraph közlése szerint Daladier, az új francia miniszterelnök a közel jövőben Berlinbe utazik, hol Hitler kancellárral közvetlen tárgyalásokat kezd. A híradás Párizsban nagy szenzációnak tekinthető, de a lapok semmiféle kommentárt nem fűznek a hírhez, melyet hivatalos helyről még nem erősítettek meg.

Rheuma | Ülőidegzsába | Ideg- és 101ajás
Köszvény | Spangolnák | Hűléses megbetegedések
Togal oldja a hágyavát, azonnal hat és a bajt közvetlenül gyökereiben támadja meg! Bármely hangzatosan is dicsekszen más hasonló gyógyszerrel, csak a Togal tud 6000-nél több írásbeli orvosi véleményi leimutatni. Togal semmivel sem pótolható! Egy kisérlet Önt is meg fogja győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogériákban. Lel 52. — A Togal-tabletta svájci készítmény.

Goebbels: „Nem akarunk háborút“

Genfben csak akkor tér vissza Németország, ha ott egyenlő félként kezelik

Berlin, február 1.

Goebbels, birodalmi propaganda miniszter a Sportpalotában ma nagy beszédet mondott. Kijelentette, hogy Németország egy esztendővel ezelőtt kiüpolitikai tekintetben a szakadék szélén állott és akkor még lehetetlennek hittük volna a Lengyelországgal most megkötött szerződést. A jogegyen

lőségre irányuló tárgyalásokna nem fogunk ezután sem belemenni — mondta.

— Nem akarunk háborút, de semmiféle olyan szerződést nem fogadunk el, amely a becsületünkön csorbát ejt. Genfben pedig mindaddig nem megyünk vissza, amíg ott egyenlő félként nem fogadnak el bennünket.

Megszigorítják az érettségit

Magasabb iskolákban ezentúl nem taníthatnak női tanerők

Bucuresti, február 1.

Anghelescu dr. közoktatásiügyi miniszter nyilatkozott a főiskolai hallgatók mértékén felüli számának okairól. Az első oknak a miniszter azt tartja, hogy a középiskolák az utóbbi időben nem rostálták meg kellően tanulóikat és hogy az érettségi vizsga igen könnyűvé vált. Anghelescu dr. bejelentette, hogy az új középiskolai törvénnyel komoly

évvégi vizsgákat és szigorú érettségit fog bevezetni. Másik oknak a miniszter sok szakiskola megszüntetését jelölte meg és bejelentette, hogy ezeket ismét szaporítja. Végül közölte, hogy a főiskolákból — különösen a magasabb fokozatból — kiküszöbölje a női tanerőket, mert nevelésügyi szempontból nem valók oda.

Dollfuss Budapestre készül

Visszaadja a magyar miniszterelnök látogatását

Bécs, február 1.

Dollfuss kancellár felhívást intézett az osztrák néphez az állam ellenségeinek ártai matlanná tételével kapcsolatban. „Az állam ellenes terror, a hallatlanul veszedelmes formákat öltő politikai harc, amely országunkat fenyegeti, olyan intézkedéseket követel, amelyek a barbár politikai terror, vét kes üzemek, államellenes ténykedések megszüntetését eredményezze. Ausztria gazdasági ujjaépítést minden körülmények közl szem előtt kell tartani és éppen ezért kíméletlenül járunk el minden rendszavarás és államellenes cselekedettel szemben. Az állam a lakosság számára feltétlenül biztonságot kell teremtenünk és ezért a személyi ügyek szövetségi biztosai és a közbiztonság alkalmatossai haladéktalanul megkezdik a munkát.”

irányu működésüket. Minden ellenszereget kísérlet és minden erőszakot visszaszantának és ha kell, még erősebb rendszabályokkal lépnek fel az ellenszeregőkkel szemben. A továbbiakban Dollfuss felkéri a lakosságot, hogy támogassa a kormányt ezen akciójában és minden önvédelmi rendszabálytól tartózkodjék.

Dollfuss kancellár egyébként közzétette a magyar kormánnyal, hogy a közeljövőben Budapestre érkezik. Azt a látogatást akarta, ja ugyanis viszonzni, mit Gönbös magyar miniszterelnök tett nála. A kancellár budapesti látogatásának napját február 7-én állapította meg.

5 oldal

Hungary Magyarorszag

Reklam

Megnyílt

a Bulev. Regele Ferdinand 4. szám alatt a „Dacia” menetjegyiroda volt helyiségében

Stern S. Endre

festék, lakki továbbá saját gyártmányú kefék, meszelők, ecsetek, valamint háztartási cikkek

fióküzlete

Szolid, olcsó árak!

Főüzlet: Str. Nicolae Iorga 10. - Telefon 378

Időjárás

Szeles, hideg idő, változó felhőzet, sok helyen havazás

Kérje mindenütt a GOLF borotva-pengét!

az acélipar legtekélyesebb alkotása és öröme lesz a borotválkozásban. Vezetékei: Friedmann Armin, Oradea, Promeni Szilveszter 16.

Carol király olvasta fel a trónbeszédet a parlament megnyitó ülésén

Bucurestiből jelentik: A parlament a szokásos ünnepélyes formák mellett nyitotta meg csütörtökön délelőtt 11 órakor ülést a székesegyházban amelyet Miron Christea pátriárka celebrált fényes segédlettel. A tedeumon jelen volt az egész kormány és a közéleti előkelőségek. Fél 12-kor már kezdtek gyülekezni az új képviselők és szenátorok a kamara nagy termében. A karzatok csakhamar zsúfolásig megteltek és telve van a diplomácia részére fenntartott valamennyi párhuzam is. Nagy éljenzessel fogadták Tefvik Rüşdi bey török külügyminisztert, aki a képviselők padsorában foglalt helyet több barátja között. Egyetlen ülés maradt csak üresen Duca helye, a padon, ahol a volt miniszterelnök mint képviselő ült, egy plakett van a következő felirattal: "Itt ült Duca Jon a liberális párt elnöke. Meghalt a háza szolgálatában 1933 december 29-én".

Amikor a Calea Victoriei levő királyi palotából az uralkodó díszkocsija elindult, ezt 101 ágyulövés jelezte. Pontosan 12 óra kor felnyílt a nagy szárnyas ajtó és Bratescu Voinesti chestor harsány hangon kiáltotta:

— Jön a király —

Mindenki felugrott helyéről és harsány taps zúgott fel, amikor a kormány tagjai előtt megjelent az emelvényen Carol király alakja. A taps percekig nem ült el és az uralkodó mosolyogva fogadta a meleg ünneplést, majd érces hangon felolvasta a trónbeszédet.

Szenátor urak! Képviselő urak!

Mélyszéles kegyelettel emlékezett meg az uralkodó a trónbeszédben Ducáról, a

meggyilkolt miniszterelnökről és hangzott, hogy a mai súlyos idők fokozottabban megkívánják az összetartást, nemzeti szolidaritást. Hangzott, hogy az új kormányra és parlamentre rendkívüli jelentőségű gazdasági, pénzügyi és szociális feladat megoldása vár. A pénzügyi élet alapja a valuta stabilitása amelynek megőrzése elsőrendű feladata a kormánynak. Egyensúlyban kell tartani a költségvetést és fokozottan alkalmazni a takarékoság elvét minden vonalon. A kormány véglegesen rendezni fogja a falusi és városi adósságok problémáját. A nemzetvédelem magasabb érdekei megkívánják, hogy a hadsereg ellátásáról és fejlesztéséről gondoskodjanak. Külpolitikai téren a trónbeszéd hangzott, hogy a kormány folytatja az ország eddigi külpolitikáját. Ragaszkodik a szövetségesekhez, tiszteletben tartja a népszövetségi szerződést és a szomszédos államokkal szerződéseket és konvenciókat igyekszik a belső jóvizonyt fenntartani. Megemlékezett az ankarai szerződés fontosságáról (a képviselők és szenátorok ekkor melegen tapsoltak a jelenlevő Tefvik Rüşdi beyt, aki felállt helyéről és mélyen meghajolva köszöntö meg az ünneplést) majd a bolgár királyátogatásról és a bakói paktum fontosságáról emlékezett meg a trónbeszéd.

Amikor a trónbeszéd felolvasását befejezte az uralkodó, percekig állva tapsolták. A király mosolyogva köszöntö meg az ünneplést, majd visszavonult.

Tatarescu miniszterelnök közölte, hogy a parlament mindkét háza délután már rendes ülést tart és ez alkalommal fogják megválasztani az elnököket és a tisztikart is.

Nyomára akadtak a detektívek a sâniobi gyilkosnak

A sâniobi kettős gyilkosság ügyében megfeszített erővel folyik a nyomozás. A Sereceanu magán-detektíviroda detektívjei napok óta lázasan kutatják a nyomokat és tegnapra már

oly biztos nyomra akadtak, hogy te-

lefonon hívták ki Sereceanu detektív-főnököt,

aki az autóbusszal utazott ki Sâniobra.

A nyomok értesüléseink szerint Diosd felé vezettek és a detektívek most ott folytatják a nyomozást.

Pénzbüntetésre ítélték Oradeán a satumarei törvényszéki főelnök rágalalmazóját

Rendkívül érdekes rágalmozási pert tárgyalt tegnap délelőtt az oradeai törvényszék Roxin tanácsa. A bíróság előtt dr. Medgyes István satmari ügyvéd állott, aki ellen dr. Erdős Ferenc, a satmari törvényszék főelnöke indított rágalmozási pert. A per előzményei évekre nyúlnak vissza, amikor is Medgyes István ügyvédet egy Spreng nevű kereskedő felkereste és bejelentette, hogy el akar válni feleségétől.

A válóper későbbi folyamán Spreng nem volt megelégedve az ügyvéd működésével és erről jelentést is tett a törvényszéki főelnöknek. Mikor erről értesült, dr. Medgyes István rágalmozó kijelentést tett dr. Erdős Ferenc személyére vonatkozólag, amely miatt dr. Erdős rágalmozási pert indított az ügyvéd ellen. A tegnapi tárgyaláson dr. Medgyes azt igyekezett bizonyítani, hogy bűncselekmény esete nem foroghat fenn Ezzel szemben Erdős Ferenc hangsú-

lyozta, hogy az inzultus hivatali minőségében érte és ezért kérte, hogy a bíróság Medgyes Istvánt egy lej erkölcsi kártérítésre és az ő költségeinek a megtérítésére kötelezze. A bíróság rövid tanácskozás után vetkesnek mondotta ki Medgyes Istvánt és 6 ezer lej fő, 4 ezer lej mellékbüntetésre ítélte, továbbá kötelezte a főmagánvádló 1500 lejes költségeinek megtérítésére. Dr. Erdős Ferenc egylejes szimbolikus kártérítés iránti kérelmét a bíróság elutasította. Az elítélt felebezzett.

Sok ember teljesen elveszti életkedvét, mert borzasztóan kínozza a rheuma és köszvény. De nincs ok a kétségbeesésre, mert a szenvedők ezrei nyerték már vissza a fogal által egészségüket! A Tegal erősen hűgyavodó és a bajt gyökerében támadja meg. Iovábbá nagy mértékben baktériumölő.

Az "Erkel Református Zenekör" február 4-én vasárnap este 7 órai kezdettel rendezi meg a Református Leánygimnázium dísztermében (Str. Prefecturei) előadást. Az est művészi műsorán szerepel: Bodnár Mária, Árvay Árpád dísztagok valamint: Hermann Ilus, Ováry Magda, Süley Iley és Berkovits Iboya. A művészet pártfogóit szívesen látja az "Erkel ref. Zenekör".

FILMPALACE

Ma és a következő napokon

Alexandra nagyhercegnő

Főszerepben: Jeruza Mária

RADIOMŰSOR

PÉNTÉK

Budapest: 9,15: Hírek, 10: Egyházi ének és szentbeszéd 11,15: Görög katolikus istentisztelet, 12,20: Pontos időjezés, időjárás és vízállásjelentés 12,30: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar, 14: Magyar Imre és cigányzenekara, 15,15: Ifjúsági előadás, 15,45: Budapesti Hangverseny Zenekar 17: Magyar Sándor előadása 17,30 gramofon, 18,15: Debreceni körkép, 19,15 Sporteredmények, 19,30: Maskarák Vidámest 21,30: Somló József dalokat énekel, zongorakísérettel, 22: Helyszíni közvetítés a magyar-olasz kardvívó mérkőzésről, a Városi Színházról 22,30: Hírek, időjárásjelentés, 22,40: Veres Lajos cigányzenekara és a Fejes jazz zenekar, Kalmár Pál énekszámaival.

Uzinele Electrice Ale Municipali Oradea.

HIRDETMEY.

Közhirre tesszük, hogy 1934 március hó 15-én délel 11 órakor a Városháza kis tanácstermében (1 em. 1 sz. szoba) az államháztartási törvény 88-110 szakaszainak figyelembevételével másodsorú nyilvános árverést fogunk tartani a Vilamosmű részére szükséges 4500 m földrajzi elektromos páncélkabel beszerzése céljából.

A feltételfüzet a Vilamosműnél megtekinthető, ugyanott az árverésre vonatkozólag mindennemű felvilágosítást megadunk.

Oradea, 1934 jan. 30

Primaria Municipali Oradea

APROHIRDETÉSEK

Róna fényképész

műtermében

Oradea, Str. Alexandru 4., művészi lev. lap

6 darab csak 70 lei.

Kauciókepes percentes kocsmához felvétel, Borpince. Cele Trei Crisuri 1

Kerestetik február 15-re perfektil főni tudó megbízható komoly nő kéttagu családkhoz, Nyugodt állandó otthon. Csakis jó bizonyítvánnyal rendelkező jöhet számításba. Cim a kiadóhivatalban 175

Mindenes főzőnőt azonnalra felveszek Bul. Reg. Ferdinand 9 Deutsch 100

Ügyes bejárónő felvétetik Str. Avram Jancu 22, III Emelet

Magánház négy-öt szobás modern lakással, parkkal bérbe vennék májustól Cimeket a kiadóba kérek "Állandó" jelleggel 100

Jókarban levő pianót bérbe kérek Cim a kiadóban 100

Zsákszőnyegek különböző divatos mintával olcsó árban kaphatók, Str. Miron Poni 1. Kapuval szemben. 100

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA